

NOTAT

Vedr.: De nye regler for spildevandsselskabers klimatilpasning pr. 1. januar 2021

Formålet med dette notat er at give en udførlig beskrivelse af de nye regler for spildevandsselskabers klimatilpasning, som er trådt i kraft ved årsskiftet.

Notatet giver først et resumé af reglerne, dernæst en oversigt over samtlige nye regler og endelig en beskrivelse af væsentlige dele af indholdet af de nye regler i afsnittene 1 - 5.

Målgruppen er DANVAs medlemmer.

De nye regler er meget omfattende og stiller nye krav til spildevandsselskabernes indberetninger til Forsyningssekretariatet. Vær opmærksom på frist for indberetning allerede d. 15. april 2021. Blandt andet skal spildevandsselskaberne indberette de klimatilpasningsprojekter, som man fortsat ønsker reguleret efter de medfinansieringsregler, der var gældende indtil 1. januar 2021.

Derfor har DANVA lavet dette notat om indholdet af de nye regler. Energistyrelsen og Miljøstyrelsen vil publicere flere vejledninger om implementeringen af de nye regler. Energistyrelsen har oplyst til DANVA, at den første vejledning vil dreje sig om kravene til spildevandsselskabernes indberetning til Forsyningssekretariatet med frist den 15. april 2021.

Resumé af indholdet af de nye regler

De nye regler ændrer afgørende på rammerne for spildevandsselskabernes klimatilpasning.

Effektiviseringskrav på al klimatilpasning

Før 1. januar 2021 var der effektiviseringskrav på klimatilpasning, som spildevandsselskaberne lavede i egne anlæg, f.eks. separatkloakering, etablering af bassiner mv.

Når spildevandsselskaberne betalte/medfinansierede klimatilpasning i anlæg ejet af andre, f.eks. en kommunal skybrudsvej, var der ikke effektiviseringskrav.

Desuden var der før 1. januar 2021 krav om, at kommunerne/projektejer skulle betale mindst 25 % af investeringsomkostningerne til håndtering af tag- og overfladevand i medfinansieringsprojekter i vandløb i byzone og projekter i og på veje.

Med de nye regler er der nu effektiviseringskrav på alle klimatilpasningsprojekter, uanset om anlægget ejes af spildevandsselskabet eller en anden part, mens det nævnte krav om minimum 25 % betaling fra kommuner/projektejer til håndtering af tag- og overfladevand er afskaffet. Nærmere omtale under afsnit 1 og 2 i dette notat.

Overgangsregler

De tidligere medfinansieringsregler gælder fortsat, hvis Forsyningssekretariatet inden d. 1. januar 2021 har truffet afgørelse om tillæg til spildevandsselskabets økonomiske ramme eller projektejer inden d. 1. januar har foretaget væsentlige irreversible investeringer i projektet. For projekter der ikke er sat i drift inden d. 1. januar 2021, gælder de tidligere regler kun, hvis spildevandsselskabet anmelder aftalen med projekter senest d. 15. april 2021.

Nærmere omtale under afsnit 1.

Nye krav om samfundsøkonomisk hensigtsmæssighed

Som udgangspunkt er der nu krav om, at klimatilpasning skal dokumenteres at være samfundsøkonomisk hensigtsmæssig. Kravet skal opfyldes ved at klimatilpasningen skal ske til et serviceniveau, hvor omkostningerne til klimatilpasning er mindre end de skadesomkostninger, som undgås ved klimatilpasningstillagene.

Der skal laves beregninger af alternative projekter og serviceniveauer efter en statslig fastsat metode for at opnå samfundsøkonomisk hensigtsmæssighed. Som udgangspunkt skal der vælges det serviceniveau, hvor den samfundsøkonomiske besparelse ved klimatilpasning er størst mulig.

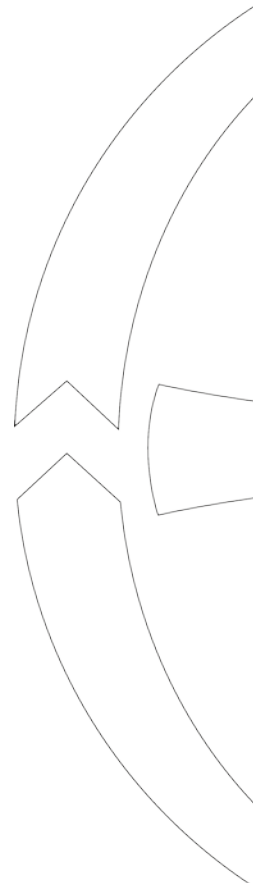
Det er dog muligt for kommunen, staten eller andre parter at betale spildevandsselskabet meromkostningerne for at opfylde et højere serviceniveau for klimatilpasning end det, som er beregnet efter den statslige metode.

Der er ikke krav om beregning af samfundsøkonomisk hensigtsmæssighed, hvis serviceniveauet fastlægges til en 5-års hændelse for separatsystemer, en 10-års hændelse for fællessystemer eller hvis hovedformålet med et projekt er et andet end klimatilpasning.

Nærmere omtale under afsnit 1 og 3.

Nye krav om selskabsøkonomisk effektivitet for klimatilpasning og projekter med andres deltagelse

Når der er fastsat et samfundsøkonomisk hensigtsmæssigt serviceniveau for klimatilpasning, skal det dokumenteres, at den valgte løsning til klimatilpasning er selskabsøkonomisk effektiv. Kravet opfyldes ved at beregne omkostninger på mindst en alternativ løsning til opfyldelse af det givne serviceniveau, f.eks. en løsning på overfladen og løsninger under overfladen (ledninger)

Kravet om selskabsøkonomisk omkostningseffektivitet gælder også håndtering af andet spildevand end tag- og overfladevand, når projektet laves i samarbejde med andre parter.

Der er ikke krav om beregning af selskabsøkonomisk effektivitet, hvis serviceniveauet fastlægges til en 5-års hændelse for separatsystemer eller en 10-års hændelse for fællessystemer. Nærmere omtale under afsnit 1 og 4.

De nye regler medfører også ændringer i krav til spildevandsplaners indhold. Nærmere omtale under afsnit 5.

Oversigt over nye regler om spildevandssekskabers klimatilpasning

Der er sat links ind i oversigten til reglerne på Retsinformation og genveje til omtalen af reglerne i afsnittene 1 – 5 i dette notat.

1. [Lov om ændring af lov om betalingsregler for spildevandsforsyningsselskaber m.v., lov om miljøbeskyttelse, vandsektorloven, lov om vandløb og lov om vandforsyning m.v.](#) (nr. 2210, 2020)
Lovbemærkninger fremgår af [Lovforslaget](#) (nr. 98, 2020)
I [høringsnotat](#) til udkast til lovforslag fremgår Klima-, Energi-, og Forsyningsministeriets samt Miljøministeriets bemærkninger til indsendte høringssvar, herunder fra DANVA, på høringssudkastet til ændringsloven.
I [høringsnotat](#) til bekendtgørelsesudkast fremgår Klima-, Energi-, og Forsyningsministeriets samt Miljøministeriets bemærkninger til indsendte høringssvar, herunder fra DANVA, på høringssudkastene til bekendtgørelserne.
[Beskrivelse](#) af formål og indhold i ændringsloven i dette notat.
2. [Bekendtgørelse om økonomiske rammer for vandselskaber](#) (nr. 2291, 2020)
[Beskrivelse](#) af ændringer ift. til den tidligere bekendtgørelse.
3. [Bekendtgørelse om fastsættelse af serviceniveau m.v. for håndtering af tag- og overfladevand](#) (nr. 2276, 2020 - ny)
[Beskrivelse](#) af formål og indhold.
4. [Bekendtgørelse om spildevandsforsyningsselskabers omkostninger til klimatilpasning i forhold til tag- og overfladevand og omkostninger til projekter uden for selskabernes egne spildevandsanlæg og med andre parter i øvrigt](#) (nr. 2275, 2020 – ny)
[Beskrivelse](#) af formål og indhold.
5. [Bekendtgørelse om spildevandstilladelser m.v. efter miljøbeskyttelseslovens kapitel 3 og 4](#) (nr. 2292, 2020)
[Beskrivelse](#) af ændringer ift. den tidligere bekendtgørelse.

Dertil kommer nogle mindre [konsekvensrettelser](#) i bekendtgørelse om vandselskabers deltagelse i tilknyttet virksomhed (nr. 2294, 2020), som ikke er beskrevet i dette notat.

Reglerne blev også omtalt i [medlemsnyt, uge 1, 2021](#).

1. Ændringsloven ([link til lov](#))

Formål

Med ændringsloven foretages de nødvendige lovændringer i henholdsvis betalingsloven, miljøbeskyttelsesloven, vandsektorloven samt vandløbsloven, således at de nye bekendtgørelser for spildevandsselskabernes klimatilpasning kunne træde i kraft pr. 1. januar 2021.

Desuden blev reglerne om spildevandsselskabernes medfinansiering af kommunale og private projekter ophævet med ændringsloven.

Dette gjaldt også kravet om kommunal medfinansiering af mindst 25 % af spildevandsselskabers omkostninger til håndtering af tag- og overfladevand i vandløb i byzone og projekter i og på veje. Spildevandsselskaberne må nu dække op til 100 % af disse omkostninger.

Ændringsloven indfører også krav om samfundsøkonomisk hensigtsmæssighed og selskabsøkonomisk omkostningseffektivitet for spildevandsselskabers klimatilpasningsprojekter (se afsnit 3 og afsnit 4 herunder). Disse krav er gældende, uanset om der er tale om klimatilpasning i spildevandsselskabernes egne anlæg – f.eks. ved separering af et fællessystem – eller klimatilpasning i andres anlæg – f.eks. i en kommunal eller privat skybrudsvej.

Endelig har ændringsloven overgangsbestemmelser, der regulerer, hvilke klimatilpasningsprojekter der omfattes af de nye regler, og hvilke projekter som efter 1. januar 2021 fortsat er omfattede af de indtil da gældende regler om medfinansiering.

Indhold

§ 1 indfører ændringer i betalingsloven.

Det fremgår af § 1, nr. 4, at et spildevandsselskab mod betaling af meromkostningerne kan indgå aftale med andre parter om at opretholde et højere serviceniveau for håndtering af spildevand end selskabet er forpligtet til, eller at selskabet etablerer og driver anlæg til brug for selskabets håndtering af spildevand, som samlet set er dyrere end nødvendigt til varetagelse af selskabets opgaver – se også § 3, nr. 4.

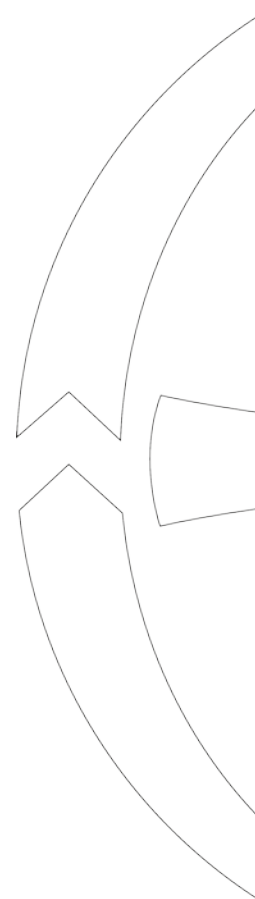
Muligheden for betaling af meromkostninger gælder både i forbindelse med håndtering af tag- og overfladevand/klimatilpasningsprojekter og for håndtering af andre typer af spildevand, f.eks. husspildevand.

Det fremgår af punkt 4.2 i lovbemærkningerne samt høringsnotat til bekendtgørelsesudkastene, at når et spildevandsselskab indgår en aftale med en kommune eller en anden part om et klimatilpasningsprojekt, er det op til parterne indbyrdes at aftale, hvem der skal være projektleder. Det er således muligt for såvel et spildevandsselskab, en kommune som en virksomhed at være projektleder.

Projektejerbegrebet er faldet bort med de nye regler. Det er nu kun relevant for de projekter, der fortsætter efter de nu tidligere gældende medfinansieringsregler, jævnfør beskrivelsen af overgangsreglerne på næste side.

§ 2 indfører ændringer i miljøbeskyttelsesloven med krav om samfundsøkonomisk hensigtsmæssige serviceniveauer for håndtering af tag- og overfladevand. Se også afsnit 3 i dette notat. Kommunalbestyrelsen skal fastsætte et serviceniveau for håndtering af tag- og overfladevand. Kommunalbestyrelsen kan pålægge et spildevandsselskab at fastsætte et serviceniveau for håndtering af tag- og overfladevand.

Uanset om det er kommunen eller spildevandsselskabet, som fastsætter et serviceniveau, skal dette ske til et samfundsøkonomisk hensigtsmæssigt niveau efter en af staten fastsat metode, jævnfør omtalen af servicebekendtgørelsen i afsnit 3. Det er kun muligt at fravige anvendelsen af denne metode til klimatilpasning efter undtagelsesbestemmelserne i servicebekendtgørelsen.

Det fremgår af lovbemærkningerne, at hvis et spildevandsselskabs projekt opfylder flere formål og klimatilpasning ikke er hovedformålet med projektet, vil projektet ikke være underlagt kravet om samfundsøkonomisk hensigtsmæssighed og som følge heraf heller ikke servicebekendtgørelsens regler.

I § 3 fremgår ændringer til vandsektorloven, se også afsnit 2 i dette notat om ændringer i reglerne for vandselskabernes økonomiske rammer.

§ 4 er en konsekvensrettelse til vandløbsloven.

§ 5 er en konsekvensrettelse til vandforsyningsloven om bidrag til foreninger til forbedring af vandsektorens effektivitet og kvalitet. Dette emne omtales ikke nærmere i dette notat, som handler om klimatilpasning.

Efter § 6, stk. 1 træder loven i kraft d. 1. januar 2021. Stk. 2 og 3 er overgangsregler.

Det fremgår af stk. 2, at de indtil 1. januar 2021 gældende medfinansieringsregler fortsat finder anvendelse for klimatilpasningsprojekter under de følgende betingelser:

1. Hvis Forsyningssekretariatet inden d. 1. januar 2021 har truffet afgørelse om at give tillæg til de økonomiske rammer eller ...
2. Projektejeren inden d. 1. januar 2021 har foretaget væsentlige irreversible investeringer i projektet i forhold til håndtering af tag- og overfladevand.
3. Hvis projektet ikke er sat i drift inden d. 1. januar 2021, finder de hidtidige regler dog kun anvendelse, hvis spildevandsselskabet anmelder den pågældende aftale til Forsyningssekretariatet senest d. 15. april 2021.

For overblikkets skyld er omkostningsbekendtgørelsens overgangsbestemmelser efter bekendtgørelsens § 12 også omtalt her.

Omkostningsbekendtgørelsens krav til selskabsøkonomisk omkostningseffektivitet og dokumentation af aftaler mellem et spildevandsselskab og andre parter er beskrevet under afsnit 4 i dette notat.

Som konsekvens af ændringslovens overgangsregler, gælder omkostningsbekendtgørelsens regler efter bekendtgørelsens § 12, stk. 2, nr. 1 ikke for klimatilpasningsprojekter, der opfylder de oplyste betingelser 1. – 3 herover.

Efter bekendtgørelsens § 12, stk. 2, nr. 2 og stk. 3 finder omkostningsbekendtgørelsens regler heller ikke anvendelse for andre projekter end klimatilpasningsprojekter efter medfinansieringsreglerne, hvis disse andre projekter opfylder kravene under betingelserne 1. – 3.

Det fremgår af bekendtgørelsens § 12, stk. 5, at en væsentlig, irreversible investering kan bestå af spildevandsselskabets eller projektejerens afholdelse af væsentlige omkostninger til planlægning, projektering eller udførelse af projektet eller indgåelse af bindende aftale herom.

Efter § 12, stk. 6 anses en aftale for bindende, hvis spildevandsselskabet kun kan frigøre sig af kontrakten ved at hæve den ud fra de almindelige obligationsretlige regler og principper eller mod at betale en væsentlig kompensation.

Under § 12, stk. 5 og stk. 6 fremgår det også, hvad der menes med en væsentlig irreversible investering/omkostning/kompensation.

2. Bekendtgørelse om økonomiske rammer

([link til bekendtgørelse](#))

Den nye regulering omkring spildevandsselskabernes klimatilpasning har medført en række ændringer i bekendtgørelsen om økonomiske rammer for vandselskaber.

I tillæg til ændringerne som følge af klimatilpasningsreglerne er der indført to ændringer omkring indberetninger. Disse er beskrevet sidst i et underafsnit om øvrige ændringer.

Ændringer som følge af de nye regler om klimatilpasning.

Da hensigten er, at alle klimatilpasningsprojekter fra 1. januar 2021 skal være omfattet af effektiviseringskrav, er der sket en justering af bekendtgørelsens § 9, stk. 4, nr. 12.

Det betyder, at det fremadrettet kun er medfinansieringsprojekter, der er omfattet af overgangsreglerne som beskrevet under afsnit 1 i dette notat, der er undtaget fra effektiviseringskrav.

Der er indarbejdet et nyt stk. 2 om tillæg til klimatilpasningsprojekter efter de nye regler i bekendtgørelsens § 11. Det er en forudsætning for at få tillæg til den økonomiske ramme, at betingelserne i omkostningsbekendtgørelsen er opfyldt, og at den dokumentation, som vandselskabet skal tilvejebringe, er indsendt til Forsyningssekretariatet.

Tillæg gives jf. § 11, stk. 1 til de afholdte samlede omkostninger eller meromkostninger, ligesom det kendes fra statslige og kommunalt fastsatte mål.

Der skal dog ske fradrag for eventuelle realiserede afledte besparelser, hvorfor vandselskabet også skal redegøre for, om der er sådanne og i givet fald størrelsen heraf.

Omkostningsgrænsen for tillæg på kr. 500.000 eller 1 % af den fastsatte økonomiske ramme i bekendtgørelsens stk. 1 gælder forsat. Klimatilpasningsprojekternes omkostninger skal, efter sammenlægning med eventuelle omkostninger til kommunalt og statsligt fastsatte mål efter § 11, stk. 1, overstige denne grænse.

Når et projekt har et andet hovedformål end klimatilpasning, skal det behandles efter de andre tillægsregler - typisk reglerne om kommunalt/statsligt fastsatte mål i bekendtgørelsens § 11, stk. 1. Når der efter denne regel søges tillæg til projekter, der kan have en effekt på serviceniveauet for håndtering af tag- og overfladevand, må det forventes, at selskabet skal redegøre for, at anlægget er dimensioneret, som det er, for at opfylde et andet mål (eks. reduktion af overløb). Selskabet må nemlig ikke overdimensionere denne løsning i forhold til formålet, jf. lovbemærkningerne og omkostningsbekendtgørelsens § 3, stk. 5.

Tillæg efter § 11 stk. 1 er endvidere i lovbemærkningerne angivet som aktuelle i to situationer. Som det fremgår af beskrivelsen af servicebekendtgørelsen jf. afsnit 3, kan spildevandsselskabet pålægges opgaver, der genererer omkostninger. Ud fra lovbemærkningerne forventes det at blive muligt at søge tillæg efter bekendtgørelsens § 11, stk. 1 for sådanne omkostninger.

Ud fra lovbemærkningerne må det ligeledes forventes, at det i forbindelse med projekter, hvor klimatilpasning er hovedformål, med afledte effekter i forhold til opnåelse af andre statslige eller kommunale mål, kan være aktuelt at søge tillæg efter bekendtgørelsens § 11, stk. 1 til en del af omkostningerne.

Som beskrevet under afsnit 1, er der lavet overgangsregler for medfinansieringsprojekter, hvilket har medført en justering i bekendtgørelsens § 11, stk. 6 om medfinansieringsprojekter. I forhold til reinvesteringer, som er nødvendige for at opretholde et serviceniveau for håndtering af tag- og overfladevand og opnået gennem et medfinansieringsprojekt, kan et spildevandsselskabs økonomiske ramme øges med et tillæg efter bekendtgørelsens § 11 stk. 1, uanset om serviceniveauet for håndtering af tag- og overfladevand forøges. Hvis omkostningerne er omfattet af omkostningsbekendtgørelsen, finder bekendtgørelsens § 11, stk. 2 også anvendelse. Dette forventes uddybet i den kommende vejledning.

Klimatilpasningsprojekterne er også omfattet af bestemmelsen om eventuel nedsættelse eller bortfald af omkostninger i bekendtgørelsens § 12.

Bekendtgørelsen har fået en helt ny paragraf - § 14. Efter denne bestemmelse kan Forsyningssekretariatet reducere den økonomiske ramme i det tilfælde, hvor et vandselskab afholder omkostninger i strid med reglerne i omkostningsbekendtgørelsen, efter at Forsyningssekretariatet har givet selskabet meddelelse om, at omkostningerne ikke er lovlige efter spildevandsbetalingslovens § 1 stk. 4, 1. pkt.

Omkring Forsyningssekretariatets kontrol er det bestemt, at Forsyningssekretariatet som udgangspunkt kun kontrollerer fastsættelsen af serviceniveauet for håndtering af tag- og overfladevand første gang, Forsyningssekretariatet tager stilling til en ansøgning om et projekt i området omfattet af omkostningsbekendtgørelsens § 3, stk. 1 eller 2.

Hvis der ved efterfølgende projekter er oplysninger, der tyder på, at serviceniveauet skulle have været genberegnet som beskrevet under afsnit 3, har Forsyningssekretariatet dog bemyndigelse til at kontrollere dette og i givet fald give afslag på tillæg. Reglerne er nærmere beskrevet i bekendtgørelsens § 18, stk. 5.

Indtægter fra et vandselskabs eventuelle aftaler med andre parter efter spildevandsbetalingslovens § 1, stk. 5 (aftaler om etablering eller opretholdelse af et højere serviceniveau end selskabet er forpligtet til samt aftaler om etablering eller drift af anlæg, som er dyrere end nødvendigt ift. selskabets opgavevaretagelse) indgår ikke i opgørelsen af selskabets indtægter, jf. bekendtgørelsen § 26, stk. 3. Disse skal dog medtages i forbindelse med regnskabsaflæggelsen, jf. § 26, stk. 7, nr. 5.

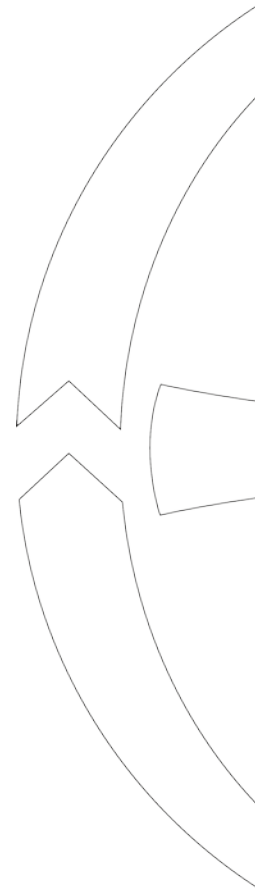
Forsyningssekretariatet har fået til opgave at overvåge klimatilpasningen i forhold til tag- og overfladevand, og der er derfor indsat en ny § 30 i bekendtgørelsen med dette sigte. Herefter skal der hvert år senest den 15. april indberettes klimatilpasningsprojekter, der er idriftsat i det forgange år, uanset om projektet er underlagt krav om fastsættelse af serviceniveau efter servicebekendtgørelsen, og om der søges tillæg.

Indberetningspligten gælder alle projekter, der har til hovedformål at forhøje serviceniveauet i forhold til håndtering af tag- og overfladevand eller reducere skadesomkostningerne i et område, samt for projekter hvor der nykloakeres til et serviceniveau over minimumsgrænsen, beskrevet under afsnit 3, jf. bekendtgørelsens § 30, stk. 2. Der er i bekendtgørelsens § 30 stk. 3 angivet, hvilke oplysninger der skal indberettes, hvis ikke oplysningerne allerede er indberettet qua indberetning ifm. tillæg efter bekendtgørelsens § 18.

Øvrige ændringer.

Fra 2022 bliver vandselskaber med vandmængder mellem 200.000 og 800.000 m³ også omfattet af indberetningen til den totaløkonomiske benchmarking, hvis ikke de er undtaget efter enten vandsektorlovens § 3 eller § 3 a. Som følge heraf er der indsat en indberetningspligt for disse selskaber i 2021. De oplysninger, der skal indgives oplysninger om, er investeringsomkostninger for perioden 2016-2020 samt drifts- og finansieringsomkostninger i perioden 2017-2020. Indsættelsen er sket i bekendtgørelsens § 6, stk. 3.

Finansiering til investeringer er fra og med 2022 tilføjet listen over forhold, som der skal redegøres for ved regnskabsaflæggelsen jf. § 26, stk. 7, nr. 8

3. Servicebekendtgørelsen ([link til bekendtgørelse](#))

Formål

Servicebekendtgørelsen definerer, hvordan der i spildevandsplanen kan fastsættes et bindende serviceniveau for håndtering af tag- og overfladevand inden for et geografisk afgrænset område (vandopland). Fastsættelsen af serviceniveauet kan enten varetages af kommunalbestyrelsen eller uddelegeres til spildevandsselskabet.

Indhold

Bekendtgørelsens § 3 definerer kommunalbestyrelsens beføjelser i forbindelse med fastsættelse af serviceniveauet for håndteringen af tag- og overfladevand.

Serviceniveauet skal fastsættes for geografisk afgrænsede områder (vandoplande), ved brug af en samfundsøkonomisk beregningsmetode, der fastsættes af staten (§ 3, stk. 2 og stk. 3). Afgrænsningen af vandoplande sker med udgangspunkt i hydrologi og/eller kloakoplande, så det fastsatte serviceniveau kan vurderes i den relevante hydrologiske sammenhæng (bilag 1, pkt. 2.1).

De samfundsøkonomiske beregninger finder udelukkende anvendelse, når serviceniveauet overstiger en 5-års regnhændelse i separatkloakerede områder eller en 10-års regnhændelse i fælleskloakerede områder (§ 3, stk. 4). Kriterierne for de samfundsøkonomiske beregninger er nærmere uddybet i bekendtgørelsens bilag 1, som uddybes nedenfor. Jf. § 3, stk. 5 og stk. 6 fastsættes kommunalbestyrelsens pligt til at oplyse om datagrundlaget for det fastsatte serviceniveau.

Af § 4 fremgår det, hvordan kommunalbestyrelsen kan pålægge spildevandsselskabet at fastsætte serviceniveauet for håndtering af tag- og overfladevand i forskellige vandoplande i overensstemmelse med metoden i bilag 1 (stk. 1, stk. 2 og stk. 3). Kommunalbestyrelsen bestemmer, hvorvidt selskabet skal benytte lokale eller nationale data i fastsættelsen af serviceniveauet (stk. 4). § 4, stk. 3 og stk. 4 anvendes efter de samme bestemmelser som § 3, stk. 3 og 4 (§ 4, stk. 5). For offentliggørelsen af datagrundlaget for det fastsatte serviceniveau gælder de samme bestemmelser som ved § 3, stk. 5 og stk. 6 (§ 4, stk. 6 og stk. 7).

§ 5 fastlægger kommunalbestyrelsens beføjelser til at bede spildevandsselskaberne om udarbejdelse af oversvømmelses- og risikokort, mens § 6 omfatter pligten til at genberegne serviceniveauet, når forudsætningerne for det fastsatte serviceniveau ændres.

Bilag 1: Den samfundsøkonomiske metode

Den samfundsøkonomiske metode til fastsættelse af serviceniveauet for håndteringen af tag- og overfladevand, er efter oplandsinddelingen omfattet af seks beregningstrin:

- 1. Udarbejdelse af oversvømmelses- og værdikort (pkt. 4 og pkt. 5).**
  - Oversvømmelseskort vurderer sandsynligheden for oversvømmelseshændelser og omfanget af sådanne hændelser (pkt. 4).
  - Værdikort bruges til at kortlægge forskellige værdier (bygninger, veje etc.), og hvordan disse værdier kan forventes at blive påvirket af oversvømmelseshændelser (pkt. 5).
- 2. Risikokortlægning (pkt. 6).**
  - Der skal regnes på konsekvenser for forskellige regn- og oversvømmelseshændelser målt ved de forventede skadesomkostninger, og hvornår disse skader udløses.
- 3. Beregning af forventede gennemsnitlige årlige skadesomkostninger, uden at der gennemføres klimatilpasning (pkt. 7).**
  - Der regnes på de forventede gennemsnitlige årlige skadesomkostninger (EAD), når der ikke gennemføres klimatilpasning. Skadesomkostningerne vægtes med sandsynligheden for en given regnhændelse, da større regnhændelser er mindre sandsynlige men medfører større skader.

4. Omkostningsopgørelse ved forskellige løsningstiltag og tilhørende serviceniveauer (pkt. 8).

- Forskellige mulige løsningstiltag og dertilhørende serviceniveauer skal analyseres for hvert vandopland. Klimatilpasningseffekten måles som den forventede årlige omkostningsreduktion forbundet med klimatilpasningen. I punkt 8 fastlægges det, at der skal regnes på forskellige løsningstiltag, der kan føre til det serviceniveau, der er samfundsøkonomisk mest hensigtsmæssigt. Valget af løsningsmulighed er ikke bindende for selskabet. Det er serviceniveauet derimod.

5. Gevinst ved klimatilpasning (pkt. 9.1 og pkt. 9.2).

- Gevinsterne opgøres for hele planlægningsperioden og måles som forskellen mellem EAD før og efter klimatilpasningen. Gevinsterne skal tilbagediskonteres til projekternes start-år med henblik på sammenligning af gevinsterne. Projekter med en positiv nettonutidsværdi er samfundsøkonomisk hensigtsmæssige. Som udgangspunkt bør man altid vælge det projekt, der maksimerer nettogevinsten ved klimatilpasningen – altså det samfundsøkonomisk mest hensigtsmæssige projekt, se også pkt. 10.

6. Beregning af nettonutidsværdier (pkt. 9.3 og pkt. 9.4).

- I de samfundsøkonomiske beregninger skal Finansministeriets gældende diskonteringsrente anvendes til tilbagediskontering til nutidsværdier. Derudover skal beregningerne, i det omfang det er relevant, tage højde for andre samfundsøkonomiske parametre såsom nettoafgiftsfaktor og skatteforvridningstab (pkt. 9.3) baseret på anbefalinger fra Finansministeriet.

DANVAs bemærkninger til trin 6: Spildevandsselskaberne er udskilt fra den kommunale forvaltning og drives som private selskaber, hvilket også betyder, at selskaberne skal følge de samme afgiftsregler og dermed betale afgifter på lige fod med private virksomheder. Nettoafgiftsfaktoren vurderes derfor ikke relevant for de samfundsøkonomiske beregninger i fastsættelsen af serviceniveauet, da indregningen af faktoren vil betyde, at afgifter tælles med ad to omgange i tiltagsomkostningerne.

Skatteforvridningstab bør ikke medregnes i de samfundsøkonomiske beregninger af spildevandsselskabernes klimatilpasning. Der eksisterer ikke noget skatteforvridningstab ved klimatilpasning, da klimatilpasningen er takstfinansieret og ikke skattefinansieret.

I yderste konsekvens kan en indregning af nettoafgiftsfaktoren og skatteforvridningstab betyde, at projekter, der reelt set er samfundsøkonomisk rentable, ikke gennemføres, fordi tiltagsomkostningerne, grundet nettoafgiftsfaktoren, synes højere, eller nettogevinsterne, grundet skatteforvridningstab, synes lavere, end de egentlig er.

Der er en lang række krav og specifikationer til det endeligt fastsatte serviceniveau, som kan ses i bilagets pkt. 10 for en nærmere uddybning. I bilagets pkt. 11 opstilles der betingelser for brugen af datakilder, som skal danne grundlag for fastsættelsen af serviceniveauet. Under pkt. 12 fastlægges det, hvordan der skal foretages følsomhedsberegninger for det fastsatte serviceniveau. Under pkt. 13 fastslås det, at kravet om positiv samfundsøkonomi kan fraviges, hvis klimatilpasningen udføres i områder, der er af betydning for adgangen til kritiske sundhedsfunktioner, og hvordan denne afvigelse kan finde sted.

4. Omkostningsbekendtgørelsen ([link til bekendtgørelse](#))

Formål

Bekendtgørelsen skal sikre, at spildevandsselskabernes projekter er selskabsøkonomisk omkostningseffektive, samt at selskabernes projekter med andre parter er dokumenterede for Forsyningssekretariatet.

Kravene til dokumentation af selskabsøkonomisk omkostningseffektivitet fremgår af bekendtgørelsens Bilag 1, som er bagerst i bekendtgørelsen.

Selskabsøkonomisk omkostningseffektivitet er efter bilaget dokumenteret, når spildevandsselskabet har beregnet omkostninger på mindst et alternativt løsnings tiltag for det givne serviceniveau, spildevandsselskabet er forpligtet til at opfylde efter krav til et samfundsøkonomisk hensigtsmæssigt serviceniveau for håndtering af tag- og overfladevand, jævnfør afsnit 3 i dette notat.

Kravene om et samfundsøkonomisk hensigtsmæssigt serviceniveau og selskabsøkonomisk omkostningseffektivitet er således to forskellige ting.

Kravet om selskabsøkonomisk omkostningseffektivitet gælder også for spildevandsselskabers projekter vedrørende andet spildevand end tag- og overfladevand, når andre parter er involverede. Se nærmere beskrivelse af omfattede forhold mellem spildevandsselskaber og andre parter i § 4.

Foruden krav om dokumentation af selskabsøkonomisk omkostningseffektivitet rummer bekendtgørelsen en række øvrige dokumentationskrav til spildevandsselskabernes projekter herunder beskrivelse og tidsplan for projektet, som skal indberettes til Forsyningssekretariatet.

Indhold

§ 3 i bekendtgørelsen regulerer alene spildevandsselskabers udgifter til klimatilpasning i forhold til håndtering af tag- og overfladevand og dermed ikke selskabernes udgifter til håndtering af andre typer af spildevand, se også § 3, stk. 5.

Det følger af § 3, stk. 1 og stk. 2, at spildevandsselskaberne i bidrag efter spildevandsbetalingsloven kun må indregne omkostninger, som er nødvendige for at leve op til et samfundsøkonomisk hensigtsmæssigt niveau, jævnfør bestemmelsernes henvisninger til de nye bestemmelser i betalingsloven og miljøbeskyttelsesloven omtalt i afsnit 1.

Efter ordlyden i § 3, stk. 1 skal der være tale om omkostninger til forhøjelse af det faktiske serviceniveau i forhold til håndtering af tag- og overfladevand. Det følger af punkt 3.3.2. i lovbestemmelserne, at der bør gives tillæg til klimatilpasning, hvis det pågældende projekt medfører en faktisk forøgelse af serviceniveauet og altså ikke en forøgelse af det serviceniveauet, som anlægget havde, da det blev anlagt.

Dog må spildevandsselskaberne ud over bidrag efter spildevandsbetalingsloven efter § 3, stk. 1 og stk. 2 også gerne indregne omkostninger til supplerende tiltag til håndtering af tag- og overfladevand, som har et mindre omfang, jævnfør § 3, stk. 4. Det supplerende tiltag skal give en samfundsøkonomisk nettogevinst.

Selskabsøkonomisk omkostningseffektivitet skal dokumenteres for alle omkostninger afholdt efter § 3, jævnfør § 3, stk. 3, stk. 4, nr. 5 og § 5.

§ 4 - § 7 omfatter en række krav til aftaler, som spildevandsselskaber indgår. Kravene omfatter dokumentation af selskabsøkonomisk omkostningseffektivitet (§ 5), krav til aftaler mellem spil-

devandsselskaber og andre parter – herunder andre spildevandsselskaber (§ 6) og til omkostningsfordeling (§ 7). Kravene finder desuden anvendelse for alle typer af spildevand, dvs. ikke kun for håndtering af tag- og overfladevand.

Det følger af bekendtgørelsens regler, Bilag 1 til bekendtgørelsen samt af høringsnotat til bekendtgørelsesudkast, at de følgende typer af anlæg ikke vil være omfattet af dokumentationskravene nævnt under § 4 - § 7:

- Spildevandsanlæg, som håndterer andre typer af spildevand end tag- og overfladevand og som andre parter ikke er involverede i.
- Pumpestationer, som håndterer andre typer af spildevand end tag- og overfladevand og som andre parter ikke er involverede i.
- Ledninger, som transporterer tag- og overfladevand (og/eller andre typer af spildevand), som andre parter ikke er involverede i, og hvor serviceniveauet ikke er fastsat højere end til en 5-års hændelse for et separatsystem og en 10-års hændelse for et fællessystem. Her kan Forsyningssekretariatet dog anmode om yderligere dokumentation, hvis forhold tyder på, at en anden løsning kunne være mere selskabsøkonomisk effektiv.

Efter § 7, stk. 2 skal aftalen om omkostningsfordeling mellem flere spildevandsselskaber være forholdsmæssig. Det er ikke defineret nærmere, hvad en forholdsmæssig omkostningsfordeling er. Det forventes, at der kommer vejledning om dette fra Energistyrelsen.

Det fremgår af § 7, stk. 4 sammenholdt med § 4, stk. 2, nr. 2, at i de tilfælde hvor en ekstern - f.eks. en kommune eller en virksomhed – betaler et spildevandsselskab for et dyrere projekt, end selskabet er forpligtet til at gennemføre, skal meromkostningerne opgøres på to forskellige måder:

- Hvis der er tale om et bindende serviceniveau for klimatilpasning beregnet ud fra samfundsøkonomisk hensigtsmæssighed og selskabsøkonomisk omkostningseffektivitet, er meromkostningen ekstraomkostningen i forhold til at gennemføre den selskabsøkonomisk omkostningseffektive løsning.
- Hvis der ikke er tale om et bindende serviceniveau for klimatilpasning, skal meromkostningen beregnes i forhold til det nuværende serviceniveau eller et serviceniveau, selskabet under alle omstændigheder ville have forhøjet serviceniveauet til på baggrund af et kommunalt eller statsligt godkendt mål herom. Afhængigt af de konkrete omstændigheder vil meromkostningen også her i nogle tilfælde skulle vurderes i forhold til selskabsøkonomisk omkostningseffektivitet, jævnfør § 5.

Forsyningssekretariatet fører efter § 9 - § 11 tilsyn med overholdelsen af reglerne i bekendtgørelsen, og spildevandsselskaberne skal indsende eventuelle anmodninger om tillæg til de økonomiske rammer, dokumentation for aftaler samt eventuelle anmodninger om forhåndsgodkendelse til Forsyningssekretariatet.

Ikrafttrædelses- og overgangsbestemmelserne efter bekendtgørelsens § 12 er beskrevet under afsnit 1 i dette notat.

5. Spildevandsbekendtgørelsen ([link til bekendtgørelse](#))

Som konsekvens af de nye regler om klimatilpasning for spildevandsselskaber er spildevandsbekendtgørelsen konsekvensrettet, og den foreligger derfor i en opdateret version pr. 1. januar 2021.

Jævnfør omtalen i dette notats afsnit 3 af de nye krav til kortlægning til brug for fastsættelse af serviceniveauer for en samfundsøkonomisk hensigtsmæssig håndtering af tag- og overfladevand, er det tidligere kapitel 6 om klimatilpasning og spildevandsselskabers udarbejdelse af oversvømmelseskort samt § 4, stk. 10 blevet ophævet.

I kapitel 3 om spildevandsplanens indhold er der sket ændringer i § 5, stk. 1, nr. 5 om spildevandsselskabers medfinansieringsprojekter, som følge af at disse projekter nu kun kan videreføres i medfør af overgangsbestemmelser, jævnfør afsnit 1.

Endelig er der i kapitel 3 tilføjet nye bestemmelser efter § 5, stk. 1, nr. 12 – 16 om serviceniveauer for håndtering af tag- og overfladevand.

